

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.30.2024.KK

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 1 w zakresie zwrotu: „Z dniem 1 stycznia 2024 r.” oraz § 5 zakresie zwrotu: „z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 roku” uchwały Nr XCIV/559/2024 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie wspólnej obsługi informatycznej i prawnej jednostek organizacyjnych Powiatu Sokólskiego.

UZASADNIENIE

W dniu 12 stycznia 2024 r. Rada Powiatu Sokólskiego podjęła uchwałę Nr XCIV/559/2024 w sprawie wspólnej obsługi informatycznej i prawnej jednostek organizacyjnych Powiatu Sokólskiego

Przedmiotowa uchwała w dniu 16 stycznia 2024 r. wpłynęła do organu nadzoru, gdzie z urzędu została poddana kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż część zapisów wskazanej wyżej uchwały zostało podjętych z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 24 stycznia 2024 r. zostało wszczęte postępowanie nadzorcze celem stwierdzenia ich nieważności.

Rada Powiatu Sokólskiego w § 5 uchwały Nr XCIV/559/2024 ustaliła, iż „Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 roku”, a tym samym doszło do nadania tej uchwale wstecznej mocy obowiązywania.

Wsteczna moc obowiązywania uchwały pojawia się również w treści § 1 uchwały, gdzie został wskazany dzień 1 stycznia 2024 r. jako początek funkcjonowania wspólnej obsługi informatycznej i prawnej jednostek organizacyjnych Powiatu Sokólskiego.

W ocenie organu nadzoru, taki zabieg legislacyjny jest prawnie niedopuszczalny, ze względu na charakter norm prawnych zawartych w przedmiotowej uchwale, które stanowią

o przyjęciu przez radę aktu kierownictwa wewnętrznego, adresowanego do organów powiatu i podporządkowanych jej podmiotom oraz innych jednostek z nim współpracujących.

Należy jednocześnie zauważyć, iż zasada niedziałania prawa wstecz stanowi jeden z elementów zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP, umacnia pewność stanowionego prawa, a także pogłębia zaufanie obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Pewne odstępstwa od tej zasady, w szczególnych sytuacjach, przewiduje ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Przepis art. 5 ww. ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli nie będą temu stały na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego. Należy jednak podkreślić, że ustawa ta zezwala na wyłączenie zasady *lex retro non agit* jedynie w odniesieniu do **aktów normatywnych**. Analizowana uchwała takim aktem nie jest. Nie zachodzą zatem przesłanki uzasadniające nadanie jej wstecznej mocy obowiązywania.

Dodatkowo wyjaśnienia wymaga, że zasada niedziałania prawa wstecz nie ma charakteru bezwzględnego, absolutnego i w sytuacjach nadzwyczajnych lokalny prawodawca może od niej odstąpić, np. gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Jednakże możliwość skorzystania z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych powinna mieć charakter nadzwyczajny, wyjątkowy (wyrok NSA z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt II OSK 3270/14). Odstąpienie od zasady niedziałania prawa wstecz dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych względów, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw (wyrok NSA z dnia 8 sierpnia 2018 r., sygn. akt I OSK 686/18).

Oceniając przedmiotową uchwałę w kontekście zaprezentowanych wyżej kryteriów, należy negatywnie odnieść się do nieuwzględnienia przez organ stanowiący zakazu retroakcji, a tym samym podjęcia uchwały w sposób sprzeczny z postanowieniem art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w związku z art. 2 Konstytucji RP.

W świetle dokonanych w odniesieniu do badanej uchwały ustaleń, stwierdzenie jej nieważności w części określonej na wstępie jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Agnieszka Krystoń
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:
Rada Powiatu Sokólskiego